

K O N I N K L I J K E N E D E R L A N D S E
A K A D E M I E V A N W E T E N S C H A P P E N

ADVIESFUNCTIE KNAW WERKPROGRAMMA PER OKTOBER 2021

Dit werkprogramma vermeldt de lopende adviestrajecten van de KNAW. Dit betreft zowel de adviezen die volledig onder verantwoordelijkheid van de KNAW worden opgesteld als de adviezen van internationale organisaties waar de KNAW actief aan meewerkt. Het werkprogramma heeft een doorlopend karakter, wat inhoudt dat er in de loop van de tijd onderwerpen kunnen bijkomen of afvallen. Voor meer informatie over het werkprogramma adviezen kunt u contact opnemen met:

Ir. Arie Korbijn, Coördinerend beleidsadviseur Advies
Afdeling Forum, Advies en Onderzoek
Telefoon 020 551 0 734, email arie.korbijn@knaw.nl

De lopende adviestrajecten

Efficiëntere ontwikkeling van geneesmiddelen

Publicatie verwacht: oktober 2021

Voorzitter commissie: prof. dr. J. (Jaap) Verweij

De traject van wetenschappelijke ontdekking, tot een veilig, effectief en betaalbaar geneesmiddel is lang, kostbaar en vol obstakels. De behoefte om dit traject efficiënter te maken is groot. Op initiatief van de KNAW raden voor de Medische Wetenschappen en de Natuur- en Technische Wetenschappen, heeft de KNAW de *Committee Development of New Medicines* ingesteld.

Deze commissie buigt zich over de vraag hoe de wetenschap kan bijdragen aan een efficiëntere ontwikkeling van geneesmiddelen. De term geneesmiddelen moet daarbij in brede zin worden opgevat en omvat ook geavanceerde middelen als stamcel- en gentherapie. [De commissie](#) is gevraagd om een inventarisatie te maken van de technieken en methoden die de potentie hebben om de ontwikkeling van nieuwe geneesmiddelen efficiënter te maken, en aan te geven welke vervolgstappen nodig zijn om deze optimaal tot wasdom te laten komen. In dit advies wordt samengewerkt met de Federation of European Academies of Medicine (FEAM) waardoor de link met het buitenland en aansluiting met zusteracademies wordt geborgd.

Health Inequalities Research/Gezondheidsverschillen

Publicatie verwacht: november 2021

Voorzitter commissie: prof. dr. J.P. (Johan) Mackenbach

De KNAW wil onder auspiciën van FEAM en ALLEA advies uitbrengen over de hardnekkige gezondheidsverschillen tussen sociaaleconomische groepen die in Europese landen bestaan. De focus ligt hierbij op de onderzoeksmethodes die verschillende disciplines hanteren om verklarings- en causaliteitsvragen te beantwoorden. In de eerste fase van dit adviestraject is een [symposium](#) georganiseerd (mei 2018) en een [discussiepaper](#) verschenen (november 2018). In fase twee wordt gezocht naar interdisciplinaire consensus over de methodes om sociaaleconomische gezondheidsverschillen te onderzoeken. Dit vormt de basis om wetenschappelijk bewijs te evalueren en vervolgens wetenschappelijk onderbouwde interventies te kunnen implementeren die deze verschillen kunnen verkleinen. Na een serie discussie-workshops, georganiseerd door enkele akademies van andere Europese lidstaten, zal de KNAW een afsluitende interdisciplinaire workshop organiseren waarin de inzichten uit het traject worden omgezet in adviezen richting Europese beleidsmakers.

Voedingsbodem en preventie van ongewenst gedrag in de wetenschap

Publicatie verwacht: december 2021

Voorzitter commissie: prof. dr. N. (Naomi) Ellemers

De KNAW zal op [verzoek](#) van de minister van OCW advies uitbrengen over de voedingsbodem en preventie van ongewenst gedrag in de wetenschap. In 2019 publiceerde het Landelijk Netwerk Vrouwelijke Hoogleraren een [onderzoek](#) waaruit blijkt dat intimidatie in de Nederlandse wetenschap regelmatig voorkomt. Ook [surveys van de vakbonden](#) en [van Promovendi Netwerk Nederland](#) laten zien dat ongewenst gedrag in de wetenschappelijke wereld een probleem is dat vele vormen kent en alle groepen in het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek raakt. De KNAW heeft een [commissie](#) ingesteld die in kaart zal brengen op welke wijze de factoren die ongewenst gedrag in de wetenschap in de hand werken, doorbroken kunnen worden. Het doel van het advies is om op basis van wetenschappelijke inzichten concrete handvatten te bieden om de universiteit tot een sociaal veiliger leer- en werkomgeving kunnen maken. Bij de totstandkoming van deze aanbevelingen worden zoveel mogelijk relevante partijen betrokken: van studenten, docenten en onderzoekers tot leidinggevenden, ondersteunend personeel en functionarissen in de meldingsstructuren. Het advies maakt onderdeel uit van het Nationaal actieplan diversiteit en inclusie.

Pandemic preparedness plan voor de Nederlandse context

Publicatie verwacht: december 2021

Voorzitter commissie: prof. dr. P.A. (Pearl) Dykstra

Tijdens de coronapandemie werd duidelijk hoe hard brede wetenschappelijke kennis nodig is om passende maatregelen te kunnen nemen. In de crisis bleek de beschikbare kennis echter op diverse terreinen ontoereikend of onvoldoende toegankelijk voor beleid of publiek. Welke lessen kunnen we daaruit trekken? Onder voorzitterschap van Pearl Dykstra, hoogleraar empirische sociologie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam die in november 2020 ook meewerkte aan een Europees advies uit over *pandemic preparedness*, zal de commissie een wetenschapsbreed overzicht geven van de *lessons learned* van de pandemie, inclusief sociaalmaatschappelijke effecten. Doel is om vanuit een brede wetenschappelijke basis inzichtelijk te maken wat er nodig is om beter voorbereid te zijn op een volgende pandemie.

Impact van de COVID-19-pandemie op wetenschappers, wetenschapsbeoefening en vertrouwen in de wetenschap

Publicatie verwacht: eerste kwartaal 2022

Voorzitter commissie: prof. dr. N. (Natali) Helberger

De wetenschapsbeoefening veranderde enorm tijdens de COVID-19-pandemie, zowel in positieve als in negatieve zin. Voorbeelden van positieve veranderingen zijn de enorme snelheid van goedkeuring van (klinische) studies en de toename van wetenschappelijke samenwerkingen; voorbeelden van negatieve effecten zijn de vertraging van lopend onderzoek (o.a. als gevolg van het uitstellen c.q. annuleren van laboratoriumstudies of veldwerk) en discussies over de betrouwbaarheid van wetenschap. Het KNAW-bestuur heeft besloten een commissie in te stellen met als taak een inventarisatie te maken van de positieve en de negatieve effecten van de COVID-19-pandemie op wetenschappers, de wetenschapsbeoefening en het vertrouwen in de wetenschap, en van de uiteindelijke impact daarvan. Deze commissie moet inzichtelijk maken wat er nodig is opdat de wetenschapsbeoefening na de pandemie kan blijven floreren (*policy for science*), bij voorkeur met een internationaal vergelijkend perspectief. Zij zal aanbevelingen doen om de positieve gevolgen van de pandemie voor de wetenschap in Nederland te behouden en de negatieve gevolgen te mitigeren c.q. te verhelpen. Hierbij ligt de nadruk op jonge wetenschappers, voor wie de impact mogelijk het grootst is. Daarnaast reflecteert de commissie op de rol van wetenschappers in het publieke domein.

Waarde van wetenschap

Publicatie verwacht: juni 2022

Voorzitter commissie: prof.dr. C.M. (Mirjam) van Praag

Op verzoek van de minister van OCW heeft de KNAW een commissie ingesteld die de waarde van wetenschap in de brede zin van het woord in beeld zal brengen. De opdracht aan de commissie is het formuleren van een brede visie op de waarde van wetenschap, waarin uitgaven aan wetenschap niet enkel als kosten, maar ook als investeringen worden beschouwd. De hoofdvraag waar de commissie een antwoord op zal formuleren is: wat zijn de effecten van investeringen in de wetenschap op brede indicatoren van welvaart en welzijn? Die vraag betreft niet alleen het effect van investeringen in de wetenschap op het bbp of de koopkracht, maar ziet ook op de bredere maatschappelijke - culturele, educatieve, sociale en democratische - waarde van wetenschap.

Het advies zal uit twee delen bestaan:

- (1) Een narratief en analyse van de brede maatschappelijke waarde van wetenschap. Daarbij wordt voortgebouwd op eerder verschenen rapporten over dat onderwerp, aangevuld met aspecten van de maatschappelijke waarde van wetenschap die in die rapporten mogelijk onderbelicht zijn gebleven.
- (2) Nieuwe wetenschappelijke inzichten over hoe waarde van wetenschap is te meten en adviezen ten behoeve van het verder ontwikkelen van modellen hiervoor.

Met het in kaart brengen van de effecten van investeringen op brede indicatoren van welvaart en welzijn sluit het advies aan op het traject dat de planbureaus daarover gestart zijn.

Planetary health

Publicatie verwacht: juni 2022

Voorzitter commissie: prof. dr. J.P. (Johan) Mackenbach

Planetary Health is de interdisciplinaire benadering van het verband tussen de gezondheid en welzijn van mensen en de "gezondheid" van de aarde. Het gaat daarbij om klimaatverandering en verlies van biodiversiteit maar bijvoorbeeld ook om grootschalige milieuvervuiling, ontbossing, erosie en andere door de mens veroorzaakte veranderingen die gezondheidsrisico's met zich meebrengen. Die risico's zijn onder meer infectieziekten, problemen met voedsel- en drinkwatervoorziening, migratie en conflict en mentale gezondheid.

In dit interdisciplinaire onderwerp spelen, naast de medische en gezondheidswetenschappen, onder meer natuurwetenschappelijke vakgebieden als de biologie en de geologie een belangrijke rol. Ook de gedrags- en sociale wetenschappen zijn nodig, voor onder meer een goed begrip van de economische drivers van mondiale milieuverandering en een oplossing voor de governance-vraagstukken die beheersing van planetaire gezondheidsrisico's met zich meebrengt. De geesteswetenschappen zijn nodig voor onder meer een goede historische analyse en voor een ontrafeling van de ethische dilemma's in de afweging tussen de vele belangen die in het geding zijn.

De bedoeling van deze verkenning, waarin het onderwerp *planetary health* breed wordt aangevlogen, is om productieve verbanden te leggen tussen de betrokken disciplines, hun "kennisagenda's en de noodzaak van verduurzaming nog beter door te laten klinken in de onderzoeksprioriteiten.

De [commissie](#) van de KNAW gaat inventariseren welke wetenschappelijke kennis nodig is op het gebied van *planetary health* en welke prioriteiten voor kennisontwikkeling er liggen voor Nederland.

Gedurende het traject zal de commissie onder meer experts en relevante organisaties consulteren.

Omstreden monumenten

Publicatie verwacht: september 2022

Voorzitter commissie: prof. dr. M.C.R. (Maria) Grever

Publieke monumenten kunnen sterke emoties oproepen. Wat in het ene tijdsgewricht geldt als een moreel toonbeeld, kan in een ander worden gezien als verwerpelijk. Dit werd de afgelopen jaren, met de opkomst van wereldwijde antiracismebewegingen als de Black Lives Matter Movement, opnieuw duidelijk. Ontwikkelingen in sociale bewustwording en de groei van historisch besef leidden ertoe dat de in steen, marmer of cement gestolde verering in een ander licht werd gezien. Soms werden zogenoemde helden van hun sokkels getrokken om plaats te maken voor, ja, voor wat eigenlijk? Het verwijderen van beelden wist de geschiedenis niet uit. Sterker nog, de kans bestaat dat de controverse aan de herinnering ontsnapt; wat niet wil zeggen dat een ingreep niet zinvol of gerechtvaardigd kan zijn. Op andere plekken werden

bordjes geplaatst bij het monument om daarmee de andere, donkere kant van diens geschiedenis te belichten. Maar wat er ook gedaan werd, zelden leidde het tot een voor eenieder bevredigende oplossing. De Commissie Omstreden Monumenten wordt gevraagd een handreiking op te stellen voor de omgang met controversieel erfgoed in Nederland. De handreiking moet de kaders scheppen om in een sterk gepolariseerd debat per specifiek geval het gesprek over het monument, diens geschiedenis én toekomst te voeren.

Adviezen in voorbereiding

Een wetenschappelijke visie op optimale zorg: geneesmiddelengebruik

De Raad voor de Medische Wetenschappen (RMW) heeft het thema 'Wetenschappelijke visie op optimale zorg (en haar beheersbaarheid)' als speerpunt aangemerkt. Binnen dit brede thema heeft de RMW een adviestraject in voorbereiding met als werktitel 'Een wetenschappelijke visie op optimaal gebruik van geneesmiddelen'. Gezien de innovaties op het gebied van ATMPs (nieuwe, vaak kostbare therapieën op basis van genen, cellen en weefsel) is dit thema zeer actueel en van direct belang bij de afweging van keuzes door politiek, zorginstituut en verzekeraars.

Voortbouwend op het in oktober te verschijnen KNAW-advies 'Efficiency gains through innovation in medicines development', richt dit voorgenomen advies zich op wat nodig is voor brede, ethische en evidence-based onderbouwing van geneesmiddelengebruik. Welke middelen moeten er beschikbaar zijn (voor welke patiënten, op welk moment, in welke dosis) en hoe moeten ze eigenlijk afgebouwd worden? Welk onderzoek is noodzakelijk om de goede keuzes te maken, bijvoorbeeld over toepassing van innovatieve therapieën, geneesmiddelengebruik in ouderen, optimale dosering of combinaties van geneesmiddelen?

Invloed van Kunstmatige Intelligentie in specifieke wetenschapsgebieden

De RNTW is gestart met een aantal gesprekken waarin met een deel van de leden wordt gebrainstormd over nieuwe adviesonderwerpen. Een van de onderwerpen die hierbij als veelbelovend is aangemerkt is een verkenning naar de kansen die de snelle ontwikkeling van kunstmatige intelligentie biedt in wetenschapsgebieden zoals bijvoorbeeld Chemie of Aardwetenschappen.

Recent afgeronde adviezen

Scenariostudie naar brede impact coronacrisis (Samenwerking WRR en KNAW)

Het is cruciaal dat de overheid voorbereid is op verschillende toekomstscenario's voor het verloop van de COVID-19-pandemie, inclusief het worstcasescenario. Dit kan voorkomen dat overheid en samenleving worden overvallen en ad hoc belangrijke besluiten moeten nemen. Nederland moet zich voorbereiden op de mogelijkheid dat we nog jaren zullen leven met het coronavirus, met grote gevolgen voor de zorg, maar ook voor andere beleidsterreinen. Dat zeggen de WRR en de KNAW in de gezamenlijke scenariostudie [Navigeren en anticiperen in onzekere tijden](#) die in september is gepubliceerd.

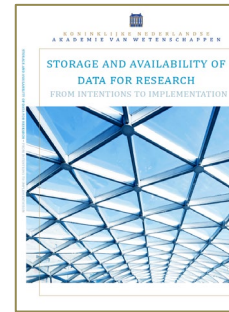
Na ruim anderhalf jaar is duidelijk dat de COVID-19-crisis niet alleen draait om het bestrijden van een virus maar brede en indringende maatschappelijke impact heeft: een enorme druk op de (reguliere) gezondheidszorg, toegenomen achterstanden in het onderwijs en grote verliezen in sommige culturele en economische sectoren, terwijl andere sectoren juist floreren. Hoewel de vaccinatiecampagne volop draait, is de pandemie nog niet achter de rug en is onzeker hoe het verdere verloop ervan zal zijn. Bepalend hierbij zijn mutaties, vaccinatie-effectiviteit, duur immuniteit, maar ook maatregelen en menselijk gedrag – denk aan vaccinatiebereidheid en acceptatie maatregelen.

De WRR en de KNAW schetsen vijf scenario's die handvatten bieden bij het ontwikkelen van een samenhangende beleidsstrategie voor de omgang met de COVID-19-pandemie en belangrijke langetermijnopgaven.

Opslag en beschikbaarheid van data voor onderzoek

Het bestuur van de KNAW heeft in maart 2021 het adviesrapport '[Storage and Availability of Data for Research. From Intentions to Implementation](#)' vastgesteld. Het advies geeft aan hoe plannen en ideeën om data FAIR te maken, kunnen worden gestroomlijnd en afgestemd op de wensen en behoeften van wetenschappers. Uitdagingen liggen bijvoorbeeld op het gebied van de eigendom van gegevens (zoals privacy-kwesties), de beschikbaarheid van nationale infrastructuren voor centrale of federatieve dataopslag, de ondersteuning van wetenschappers die met data werken en het creëren van een cultuur waarin het belang van opslag van en toegang tot data wordt erkend. Wil het opslaan en delen van data werkelijk van de grond komen, dan is nauwe samenwerking essentieel: tussen wetenschappers onderling, met datastewards in een faciliterende rol, met de directie van kennisinstellingen die infrastructurele ondersteuning bieden, met de directie van kennisinstellingen en onderzoekfinanciers die wetenschappers stimuleren om te zorgen voor goede opslag van en toegang tot data, en met de ministeries die financiële steun bieden. Het adviesrapport bevat ook een checklist met vragen voor wetenschappers die met data werken. Deze checklist kan hen helpen om een integraal Data Management Plan op te zetten.

Academische vrijheid in Nederland: een begripsanalyse en richtsnoer

In maart 2021 is de publicatie [Academische vrijheid in Nederland: een begripsanalyse verschenen](#). Deze publicatie is een vervolg op het KNAW briefadvies 'Vrijheid van Wetenschapsbeoefening in Nederland' uit 2018. Door het briefadvies werd duidelijk dat er behoefte is aan een nadere uitwerking van het begrip Academische Vrijheid. Het KNAW-bestuur heeft daarom de commissie Vrijheid van Wetenschapsbeoefening, onder voorzitterschap van prof. mr. Paul van der Heijden, gevraagd een rapport op te stellen waarin het begrip academische vrijheid nader wordt uitgewerkt. Deze begripsanalyse definieert academische vrijheid in de context van de Nederlandse wetenschap, verkent haar grenzen en brengt in kaart wie welke verantwoordelijkheid draagt om haar te bewaken. Daarnaast inventariseert zij welke verantwoordelijkheden het hebben van academische vrijheid met zich meebrengt voor de wetenschap zelf. Tot slot wordt deze begripsanalyse gebruikt om meer grip te krijgen op de spanningsvelden die bestaan rondom academische vrijheid, bijvoorbeeld tussen onafhankelijkheid enerzijds en anderzijds de bijdrage die wetenschap aan de maatschappij kan leveren.

Het Rolling-grantfonds. Kloppend hart voor ongebonden onderzoek

Na publicatie van het adviesrapport '[Evenwicht in het wetenschapssysteem](#). De verhouding tussen ongebonden en strategisch onderzoek' gaf de minister van OCW aan geïnteresseerd te zijn in een verdere uitwerking van het in dit advies voorgestelde rolling-grantfonds. Het [rolling-grantfonds voor ongebonden onderzoek](#), zoals de KNAW dat voor zich ziet, verstrekt aan universitair docenten, universitair hoofddocenten en hoogleraren met een vaste aanstelling een eigen werkkapitaal in de vorm van onderzoeksbeurzen, telkens als ze een stap in hun loopbaan maken. Voor hoogleraren is er een vervolgmodule. Dit permanente fonds in de eerste geldstroom is bedoeld om de uitwassen van het huidige competitie-systeem te dempen en ruimte te scheppen voor innovatief, ongebonden onderzoek en langere onderzoeklijnen. Het fonds is complementair aan persoons- en projectgebonden onderzoekssubsidies van bijvoorbeeld NWO en de ERC. De minister van OCW zal extra budget ter beschikking moeten stellen voor het rolling-grantfonds. Met alleen een verschuiving van bestaande middelen zal de introductie van het fonds problemen elders in het wetenschapssysteem creëren of vergroten.

Eerder afgeronde publicaties

Een overzicht van alle eerder verschenen adviezen kunt u [hier](#) vinden.

Internationaal lopende adviezen waar de KNAW een actieve bijdrage aan levert

De KNAW is actief betrokken bij de adviesfunctie van een aantal internationale (koepel)organisaties. Zie de bijlage voor een overzicht van de organisaties. Hieronder staat een overzicht van de adviezen waar de KNAW actief bij is betrokken. Deze betrokkenheid houdt bijvoorbeeld in deelname van een door de KNAW voorgedragen lid een van de werkgroepen.

LOPENDE ADVIEZEN

[Regenerative Agriculture](#) (EASAC)

Dr. Ciska Veen (TU/e) is a member of this working group on behalf of the KNAW

This EASAC project takes as a point of departure the recent shifting agricultural and biodiversity policy arena in Europe and the recent increasing interest in Regenerative Agriculture. As an umbrella concept for sustainable and resilient food systems, regenerative agriculture is a system of farming principles and practices that maintain agricultural productivity, increase biodiversity, enrich soils, restore watersheds, and enhance ecosystem services.

[PERISCOPE: Indirect health impacts](#) (FEAM)

Dr. Afran Ikram (DJA) is member of this working group on behalf of the KNAW.

As part of PERISCOPE (a consortium of 32 partners that stands for “Pan-European Response to the Impacts of COVID-19 and future Pandemics and Epidemics”), this project will map and assess impacts of COVID-19 on health inequalities and indirect health impacts. The PERISCOPE project was funded with almost 10 million Euros under the Coronavirus Global Response initiative to shed a multidisciplinary light on the broad socio-economic and behavioral impacts of COVID-19.

[Mobilising Science In Times Of Crisis](#) (GSF)

Prof. Frans Brom (WRR) is member of this working group on behalf of the Dutch delegation

The primary focus of this project is the scientific response to the COVID-19 crisis, and the implications for science across the full crisis management cycle, including preparedness and prevention, response and recovery, asking: what can we learn from the scientific response to the COVID-19 crisis that can help science policy-makers to improve the contribution of science in preventing, preparing for and responding to future crises?

[Research Integrity Within The Global Science Ecosystem](#) (GSF)

KNAW-fellow Prof. Peter-Paul Verbeek is member of this working group on behalf of the Dutch delegation

Increasingly, basic scientific discovery occurs in an interconnected, interdisciplinary, and international ecosystem that collectively leverages intellect, know-how, talent, and infrastructure from around the world. This project aims to identify and collate case studies, policies, applicable laws, regulations and procedures from OESO Member States that focus on integrity of the research ecosystem, and to identify best practices that countries could employ to ensure research integrity as well as freedom of inquiry.

[Strategic Crisis Management in the EU](#) (SAPEA)

Improving EU crisis management has become an essential issue for protecting and enhancing the present and future wellbeing of EU citizens. Strategic crisis management must extend its scope beyond emergency response. It must include crisis prevention, preparedness, and resilience in the face of crises. As part of the Scientific Advice Mechanism, SAPEA has been asked to support the European Commission's Group of Chief Scientific Advisors in preparing advice on the topic of strategic crisis management in the European Union.

RECENT GEPUBLICEERD

- [A Systemic Approach to the Energy Transition In Europe](#) (SAPEA) – June 2021 – KNAW-fellow Richard van de Sanden was a member of the working group for the SAPEA evidence review report
- [A Sea of Change: Europe's future in the Atlantic realm](#) (EASAC) – June 2021 - DJA-fellow dr. Erik van Sebille is member of this working group
- [Decarbonisation of Buildings: for climate, health and jobs](#) (EASAC) – June 2021. Dr. Marleen Spiekman (TNO) is member of this working group
- [Effective Policies to Foster High-risk/High-reward Research](#) (GSF) – May 2021 - Dr. Judith de Kroon (NWO) is member of this working group on behalf of the Dutch delegation
- [Reducing the Precarity of Academic Research Careers](#) (GSF) - May 2021 – Dr. Christine Teelkens (VU) is member of this working group on behalf of the Dutch delegation
- [International Transfer of Personal Health Data for Research](#) (EASAC/FEAM/ALLEA) – April 2021 - Dr. Jan-Willem Boiten (expert Health RI) is member of this working group
- [Opening the Record of Science: Making Scholarly Publishing Work For Science in the Digital Era](#) (ISC) – February 2021
- [Women in European Academies — From Patronae Scientiarum to Path-Breakers](#) (ALLEA) - December 2020 - Dr. Patricia Faasse contributed a chapter on plant pathologist and first female professor in the Netherlands, Johanna Westerdijk
- [Biodegradability of Plastics in the Open Environment](#) (SAPEA/GCSA) – December 2020 – DJA-fellow prof. Tatiana Filatova was a member of the working group for the SAPEA evidence review report
- [Improving pandemic preparedness and management](#) (GCSA) - November 2020 – KNAW-fellow prof. Marion Koopmans was one of the experts consulted for the advise
- [Towards a sustainable future: transformative change and post-COVID-19 priorities](#) (EASAC) - October 2020 – KNAW-fellow prof. Louise Vet is member of EASAC's Environment Steering Panel, responsible for this report.

BIJLAGE Overzicht internationale organisaties waarin KNAW actief is

Europa:

- Het [Scientific Advice Mechanism](#) (SAM) vormt sinds 2015 het systeem voor wetenschappelijke advisering binnen de Europese Unie. Het bestaat uit drie componenten:
 - 1) De 'Group of Chief Scientific Advisors' (GCSA) – een groep van zeven onafhankelijke wetenschappers die op verzoek 'scientific opinions' aan de Commissie uitbrengt. Prof. Pearl Dykstra was lid van deze groep tot november 2020.
 - 2) Het SAM-unit – een onderzoeksafdeling die de GCSA ondersteunt vanuit het *Directoraat-generaal Onderzoek en Innovatie* van de Europese Commissie.
 - 3) [Science Advice for Policy by European Academies](#) (SAPEA) – een consortium dat de 'scientific evidence reports' levert waarop de GCSA haar *scientific opinions* baseert. KNAW-lid prof. Sierd Cloetingh is lide van het SAPEA bestuur. SAPEA bestaat uit vijf koepels: EASAC, ALLEA, FEAM, Academia Europaea en Euro-CASE. De eerstgenoemde drie brengen wetenschappelijke adviezen uit waar de KNAW bij betrokken is.
- [European Academies Science Advisory Council](#) (EASAC) is een Europese denktank van wetenschappelijke Academies in de EU, Zwitserland en Noorwegen die jaarlijks enkele wetenschappelijke beleidsadviezen uitbrengt op de snijvlakken van wetenschap en samenleving over actuele onderwerpen rond milieu, energie en levenswetenschappen. Voormalig KNAW president prof. Wim van Saarloos is vicepresident van EASAC, tevens voorzitter van het Energy Steering Panel. Daarnaast zijn de volgende KNAW leden actief: prof. Louise Vet, member Environment Steering Panel; prof. Rick Grobbee, member Biosciences Steering Panel; prof. André Knottnerus, member Biosciences Steering Panel; prof. Richard van de Sanden, member Energy Steering Panel.
- [All European Academies](#) (ALLEA) is de Europese federatie van Academies van natuur-, sociale- en geesteswetenschappen. Zestig academies van veertig landen van de Europese Raad zijn er lid van. ALLEA levert zowel *science-for-policy*- als *policy-for-science*-adviezen. De volgende KNAW-leden zijn actief binnen ALLEA: Prof. Maarten Prak is lid van het bestuur van ALLEA; prof. Martin van Hees, member permanent committee Science and Ethics; prof. Bernt Hugenholtz, member permanent committee Intellectual Property Rights; prof. Andrea Evers, member permanent committee FP9.
- [Federation of European Academies of Medicine](#) (FEAM) bevordert de samenwerking tussen nationale academies voor geneeskunde in Europa en biedt hen een platform om hun stem te laten horen over belangrijke kwesties in Europees verband. KNAW-lid en MMBG domeinvoorzitter prof. Sjaak Neefjes is namens de KNAW lid van de FEAM Council.s

Wereldwijd:

- [InterAcademy Partnership](#) (IAP) is een mondiale denktank, vergelijkbaar met EASAC, maar dan op wereldschaal. IAP brengt ook adviezen over wetenschapsbeoefening uit en helpt met het opbouwen van academische capaciteit in ontwikkelende landen. Prof. Marileen Gogterom is lid van de board of IAP-policy.
- [The International Science Council](#) (ISC) is een niet-gouvernementele, wereldwijde organisatie bestaande uit 40 internationale wetenschappelijke unies en verenigingen en meer dan 140 nationale en regionale wetenschappelijke organisaties, waaronder academies en onderzoeksraden. KNAW-lid prof. Pearl Dykstra is bestuurslid, Renée van Kessel-Hagesteijn is bestuurslid en penningmeester.

[Global Science Forum](#) (GSF) valt onder de *Committee for Science and Technology Policy* (CSTP) van de OESO, de multilaterale Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling. Het GSF publiceert adviezen over wetenschapsbeoefening en wetenschappelijke infrastructuur. Prof. Marileen Dogterom is afgevaardigde namens Nederland.